

Po skupščinskih volitvah V kamniški občini najboljša udeležba na Gorenjskem

Volitve so za nami. Kaj lahko rečemo o rezultatih večmesečne družbene aktivnosti? Vsekakor lahko ugotovimo, da so občani in volilci naše občine tako v sredo kot v nedeljo s polno odgovornostjo in polnoštevilno opravili svojo samoupravno dolžnost. Na splošnih volitvah v nedeljo 13. aprila je na 44 volišč prihitelo 12967 volivcev ali 91,2 % vseh volivcev v občini. Kljub dežju in snegu je na mnogih voliščih (Hruševka, Rudnik itd.) večina volivcev volila že dopoldne.

Tudi kmetje — kooperanti so se odrezali, saj jih je volilo odbornike v zbor delovnih skupnosti 1037 ali 89,8 %. V tem pogledu so bili boljši od obrtnikov in gostilničarjev, ki so letos prvič volili svojega samostojnega odbornika v tem zboru, vendar jih je v sredo prišlo na volišča le 53 %. Verjetno gre precejšen delež odsotnosti pripisati temu, da so imeli le dvoje volišč in da so volili na delovni dan.

Najboljša udeležba je bila na voliščih v Tuhinjski dolini, kjer so na večini volišč glasovali prek 95 % (Hruševka, Zg. Tuhinj, Loke, Laseno, Češnjice, Mali hrib itd.). Tudi dolina Bistrice ni dosti zaostajala. Vsa volišča so bila zelo lepo okrašena, v Kamniku je pri okrasitvi sodelovala tudi mladina z gimnazije. Tudi služba poročanja je kljub slabemu vremenu dobro delovala. Prizadevni kamniški radioamaterji so imeli ves dan zvezo z voliščem na Vranji peči.

Kandidati so dobili naslednje število glasov:

Zvezni zbor zvezne skupščine: Breclj dr. Marjan 11736 glasov ali 90,7 %.

izvoljen je bil Breclj dr. Marjan

Republiški zbor skupščine SRS: Svetelj Franc 8284 glasov ali 63,8 %

Steh Jože 3580 glasov ali 27,6 %

izvoljen je bil Svetelj Franc

Občinski zbor občinske skupščine: (za 28 odborniških mest je kandidiralo 67 kandidatov).

1. v volilni enoti **Motnik** sta bila kandidata:

Zeleznik Mirko, Spitalič 19 165 glasov

Orehovec Ivan, Zg. Motnik 3 267 glasov.

Neveljavnih glasov je bilo 9.

Za odbornika je bil izvoljen **Orehovec Ivan**.

2. v volilni enoti **Tuhinj** sta bila kandidata:

Koncilja Jože, Zg. Tuhinj 8 337 glasov

Pestotnik Vincenc, Stara Sela 10 186 glasov.

Neveljavnih glasov je bilo 18.

Za odbornika je bil izvoljen **Koncilja Jože**.

3. v volilni enoti **Smartno** so bili kandidati:

Dacar Vinko, Vel. Rakitovec 6 121 glasov

Matjan Mija, Smartno 27 154 glasov

Hribar Franc, Buč 29/a 212 glasov.

Neveljavnih glasov je bilo 15.

Za odbornika je bil izvoljen **Hribar Franc**.

4. v volilni enoti **Srednja vas** sta bila kandidata:

Žebaljec Rafael, Podhruska 8 394 glasov

Trebušak Alojz, Zubejevo 1 132 glasov.

Neveljavnih glasov je bilo 31.

Za odbornika je bil izvoljen **Žebaljec Rafael**.

5. v volilni enoti **Nevlje** sta bila kandidata:

Pančur Jurij, Poreber 10 308 glasov

Kladnik Franc, Nevlje 28 247 glasov.

Neveljavnih glasov je bilo 33.

Za odbornika je bil izvoljen **Pančur Jurij**.

6. v volilni enoti **Mekinje I.** sta bila kandidata:

Tratnik Vili, Kamnik, Cankarjeva 33 199 glasov

Podbevšek, Kamnik, Neveljska 23 250 glasov.

Neveljavnih glasov je bilo 13.

Za odbornika je bil izvoljen **Podbevšek Mirko**.

7. v volilni enoti **Mekinje II.** so bili kandidati:

Koncilja Cveto, Jeranovo 7 207 glasov

Burja Anton, Zduša n. h. 92 glasov

Lukan Leopold, Zduša 4 24 glasov.

Neveljavnih glasov je bilo 15.

Za odbornika je bil izvoljen **Koncilja Cveto**.

8. v volilni enoti **Godič** sta bila kandidata:

Gerbic Janez, Kršič 1 196 glasov

Držanič Edi, Godič 62 171 glasov.

Neveljavnih glasov je bilo 6.

Za odbornika je bil izvoljen **Gerbic Janez**.

9. v volilni enoti **Črna** so bili kandidati:

Zagar Adolf, Črna 4 245 glasov

Romšak Tine, Krivčevo 2 75 glasov

Kladnik Anton, Zaga 9 105 glasov

Vidmar Franc, Smrečje 4 55 glasov.

Neveljavnih glasov je bilo 35.

Za odbornika je bil izvoljen **Zagar Adolf**.

KAMNIŠKI OBČAN

GLASILO SZDL
OBČINE KAMNIK

LETO VIII/1969 — št. 4

APRIL - CENA 50 S din

10. v volilni enoti **Stahovica** sta bila kandidata:
- Prelestnik Florjan, Stahovica 4 214 glasov
- Pančur Franc, Bistričica 15 295 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 24.
- Za odbornika je bil izvoljen **Pančur Franc**.
11. v volilni enoti **Stranje** sta bila kandidata:
- Perne Edo, Sp. Stranje 18 346 glasov
- Krmavner Srečo, Zagorica 5/a 134 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 23.
- Za odbornika je bil izvoljen **Perne Edo**.
12. v volilni enoti **Tunjice** so bili kandidati:
- Stele Peter, Tunj. Mlaka 9 190 glasov
- Lanišek Ciril, Laniše 10 53 glasov
- Vrhovnik Franc, Tunjice 22/a 39 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 9.
- Za odbornika je bil izvoljen **Stele Peter**.
13. v volilni enoti **Gmajnica** so bili kandidati:
- Bremšak Lojze, Gmajnica 11 57 glasov
- Peterlin Peter, Podboršt 1 130 glasov
- Kepic Jože, Mlaka 41 200 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 18.
- Za odbornika je bil izvoljen **Kepic Jože**.
14. v volilni enoti **Nasovče** so bili kandidati:
- Lah Jože, Klanec 3 123 glasov
- Ocepek Janez, Nasovče 25 73 glasov
- Sodnik Slavko, Klanec 15 47 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 19.
- Za odbornika je bil izvoljen **Lah Jože**.
15. v volilni enoti **Komenda—Križ** sta bila kandidata:
- Hribar Viktor, Križ 37 243 glasov
- Hace Mirko, Komenda 12/c 179 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 34.
- Za odbornika je bil izvoljen **Hribar Viktor**.
16. v volilni enoti **Moste** so bili kandidati:
- Avguštin Miha, Suhadole 5 244 glasov
- Cibašek Anton, Moste 37 224 glasov
- Stimac Ivan, Moste 35 48 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 26.
- Za odbornika je bil izvoljen **Avguštin Miha**.
17. v volilni enoti **Podgorje** so bili kandidati:
- Baloh Ludvik, Podgorje 31 47 glasov
- Bergant Avgust, Podgorje 38 168 glasov
- Skraba Milan, Podgorje 120 125 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 31.
- Za odbornika je bil izvoljen **Bergant Avgust**.
- (Nadaljevanje na naslednji strani)

Prva seja nove občinske skupščine **Vinko Gobec** pred- sednik — skupščine

V sredo so se prvič sestali novoizvoljeni odborniki občinske skupščine občine Kamnik. Od 56 odbornikov sta bila odsotna le 2, ki sta na službenem potovanju v inozemstvu.

Skupščina je upoštevala predlog kandidacijskih konferenc in zborov volivcev ter za svojega predsednika ponovno izvolila **Vinka Gobca**.

Za predsednika občinske skupščine je bil izvoljen **Kazimir Keržič**, direktor podjetja »Kamnik«.

Predsednik občinskega zbora je **Mara Lukanc**, upravnica podružnice Komunal, zavoda za socialno zavarovanje, predsednik zbora delovnih skupnosti pa je **Iztok Jurančič**, direktor živilske industrije Kamnik.

V počastitev 50-letnice KPJ, Skoja in sindikatov so preteklo sredo v kamniškem muzeju odprli stalno razstavo NOB na Kamniškem

V kamniški občini najboljša udeležba na Gorenjskem

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

18. v volilni enoti **Smarca** so bili kandidati:
Osolnik Lado, Smarca 22/a	170 glasov
Vavpetič Karel, Smarca 110	127 glasov
Cevc Lovro, Smarca 51	111 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 52.
Za odbornika je bil izvoljen **Osolnik Lado**.
19. v volilni enoti **Volčji potok — Palovče** sta bila kandidata:
Kladnik Albin, Volčji potok 34	202 glasov
Osolnik Ivan, Vol. Lašna 4	159 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 13.
Za odbornika je bil izvoljen **Kladnik Albin**.
20. v volilni enoti **Duplica** so bili kandidati:
Razdevšek Milan, Duplica n. h.	170 glasov
Bavčar Boris, Kamnik, Prvomajska 4	287 glasov
Kotnik Mavric, Duplica 32/c	87 glasov
Topolovec Danilo, Duplica 32/a	87 glasov
Janša Franc, Bakovnik 5/a	37 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 22.
Za odbornika je bil izvoljen **Bavčar Boris**.
21. v volilni enoti **Kamnik — Perovo** je bil kandidat:
Lemič Zvone, Kamnik, Kovinarska 30	477 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 11.
Za odbornika je bil izvoljen **Lemič Zvone**.
22. v volilni enoti **Kamnik — Zaprice I.** sta bili kandidatinji:
Lukanc Mara, Kamnik, Ljubljanska 3 a	246 glasov
Baloh Ivica, Kamnik, Kranjska 4/b	235 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 31.
Za odbornika je bila izvoljena **Lukanc Mara**.
23. v volilni enoti **Kamnik — Zaprice II** je bil kandidat:
Gobec Vinko, Kamnik, Medvedova 23	788 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 122.
Za odbornika je bil izvoljen **Gobec Vinko**.
24. v volilni enoti **Kamnik — Sutna** sta bili kandidatinji:
Ocepek Marija, Kamnik, Kidričeva 54	166 glasov
Aparnik Marinka, Kamnik, Kidričeva 13	116 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 29.
Za odbornika je bila izvoljena **Ocepek Marija**.
25. v volilni enoti **Kamnik — Novi trg** sta bila kandidata:
Dolenc Franc, Kamnik, Maistrova 14	112 glasov
Benkovič Karel, Kamnik, Novi trg 41	227 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 12.
Za odbornika je bil izvoljen **Benkovič Karel**.
26. v volilni enoti **Kamnik — Titov trg** sta bila kandidata:
Sitar Beno, Kamnik, Japljeva 6	173 glasov
Polak Alenka, Kamnik, Trg svobode 5	116 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 15.
Za odbornika je bil izvoljen **Sitar Beno**.
27. v volilni enoti **Kamnik — Graben** sta bila kandidata:
Keržič Kazimir, Kamnik, Medvedova 5/a	337 glasov
Drčar Mala, Kamnik, Medvedova 5	109 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 25.
Za odbornika je bil izvoljen **Keržič Kazimir**.
28. v volilni enoti **Kamnik — Levstikova, Košiše in Zale** sta bila kandidata:
Mihelič Nande, Kamnik, Pot na Poljane 9	167 glasov
Zore Franc, Kamnik, Levstikova 12	205 glasov.
- Neveljavnih glasov je bilo 18.
Za odbornika je bil izvoljen **Zore Franc**.

Poslanci zborov delovnih skupnosti republiške skupščine

V sredo 23. aprila je nova občinska skupščina skupno z delegati iz delovnih organizacij izvolila poslance zborov delovnih skupnosti republiške skupščine.

Od 82 članov volilnega telesa je bilo navzočih 79.

Za poslance posameznih zborov so bili izvoljeni naslednji kandidati (zapisani so z velikimi črkami):

Gospodarski zbor: SIMSIČ STANE	64 glasov
CERKVENIK DANILO	33 glasov
Drobnič Franc	26 glasov
Ribaš ing. Slavko	25 glasov
Prosvetno kulturni zbor: DOBNIKAR VINKO	50 glasov
Cebulj ing. Albert	29 glasov
Socialno zdravstveni zbor: VODE FERDINAND	77 glasov

Zadnja seja občinske skupščine Kamnik Za zaključek — urbanistični načrt

Kamniška občinska skupščina je na svoji zadnji seji v sedanjem mandatnem obdobju sprejela tudi urbanistični program občine za nadaljnjih trideset let. Osnovne značilnosti tega daljnoročnega dokumenta so v tem, da strogo loči področja, namenjena za gradnjo stanovanj od industrijskih in zaščitnih področij. Program tudi predvideva, da se bo število prebivalstva v kamniški občini leta 1995 povečalo od sedanjih 21.652 na okoli 30.000. Perspektivni razvoj gospodarstva, izgradnja komunalnih naprav in urejanje stavbnih zemljišč bodo pogojevali koncentracijo prebivalstva predvsem v samem mestu Kamniku in na območju Most, Komende in Suhadol. Samo mesto Kamnik bo leta 1995 imelo okoli 21.000 prebivalcev, v območju naselij Most, Komenda, Suhadol in Gmajnica pa se bo sedanje število 2170 prebivalcev povečalo na okoli 3000.

Kot rečeno, sprejeti urbanistični program kamniške občine za prihodnjih trideset let določa tudi namembnost zemljišč. Tako bodo lahko v prihodnje gradili individualne hiše na območju Smarce, Duplicice, Bakovnika, Spodnjega Perovega, Novega trga in Zgornjega Perovega. Podgorja, Jeranovega, Mekinj, Vrhpolja in turističnega območja Velike Planine. Za industrijsko območje pa je določen prostor med cesto Kamnik—Mengeš in Kamniško Bistrico.

Območje Kamniških Alp (Velika in Mala planina, Gojska planina, Menina planina), Volčjevega potoka in Starega gradu pa je nedavno sprejeti urbanistični program kamniške občine proglasil za zavarovano območje, katera lahko

občani uporabljajo za rekreacijo.

Kamniška občinska skupščina je poleg urbanističnega programa sprejela tudi poseben odlok, ki točno določa, za katera gradbena dela je potrebno gradbeno in lokacijsko dovoljenje. Tako za gradbena dela vzdrževalnega značaja — obnova streh, dimnikov, zamenjava oken in vrat, obnova vseh vrst napeljav — ni potrebno ne lokacijsko ne gradbeno dovoljenje, temveč mora investitor le obvestiti pristojni občinski upravni organ. Omenjeni odlok je tudi ločil rekonstruk-

cijo od novogradnje in določa, da je za nove gradnje pomožnih objektov, adaptacije in rekonstrukcije ter izvedbo del manjšega komunalnega značaja potrebno samo gradbeno dovoljenje. S tem, da je odlok ločil posamezne gradbene dejavnosti, bo občanom pa tudi delovnim organizacijam v precejšnji pomoč. Občani bodo namreč ob odločitvi za neko gradnjo ali pa samo popravo ob preučitvi odloka takoj vedeli, ali potrebujejo samo lokacijsko dovoljenje ali samo gradbeno dovoljenje ali pa oboje.

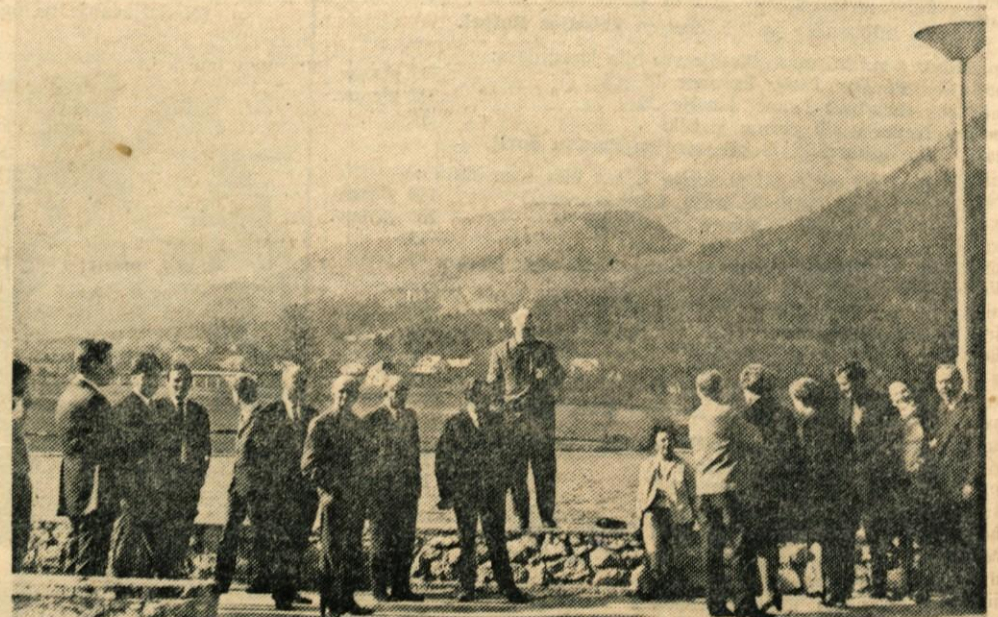
Po poti koroških partizanov in po slovenskih domačijah

Pod gornjim naslovom organizira Turist-Ljubljana transport v sodelovanju z organizacijami Zveze borcev letošnjo pomlad več izletov po Koroški.

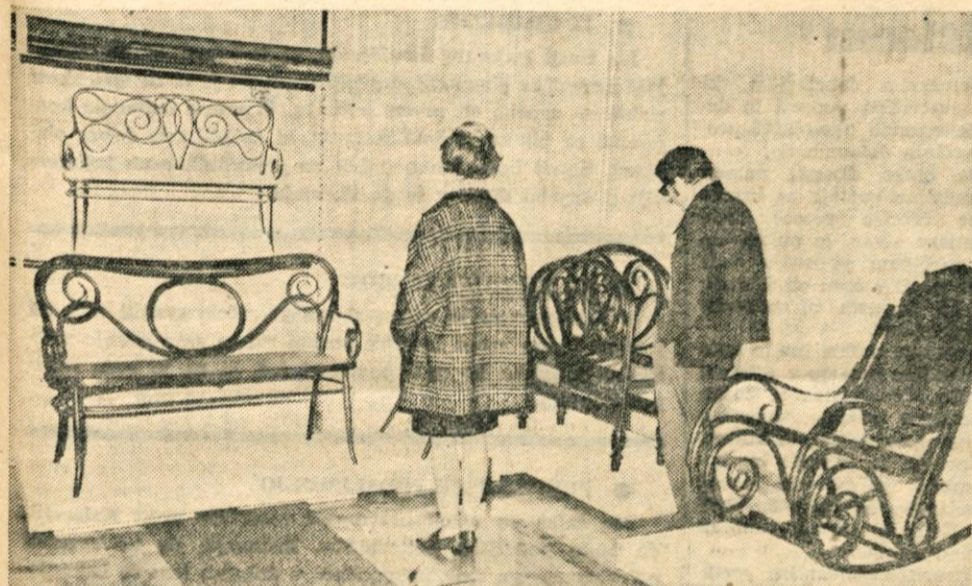
Izleti bodo trajali po tri dni. Udeleženci bodo obiskali Ziljsko dolino (Zahomec, Podklošter, Smohor), prenočili bodo pri Francu Zwitteru v Pečah, po obisku napredne slovenske kmetije Trunk v Žužalčah se bodo ustavili v Svatnah pri Miklovih (Miklova Zala), ogledali si bodo Beljak, Celovec in vojvodski prestol pri Gospe Sveti. Nato bodo prenočili v Sentjanžu pri Rožu, naslednje dni pa bodo nadaljevali pot do Borovelj, nato pa se prek Slovenskega Plajberka, Podna in Ljubelja vrnili domov.

Cena izleta je 169 din. Mestna organizacija ZZB NOV Kamnik vabi člane in ostale občane, da se udeležijo teh zanimivih izletov. Zlasti vabijo mladino, ki naj bi navezala tesnejše stike s slovensko mladino na Koroškem in spoznala čudovite kraje in ljudi v Zilji in Rožu.

Prijave za izlete sprejema France Trdin, trgovina Planika v Kamniku.

ODBORNIKI NA IZLETU. — Po zadnji seji so se odborniki stare občinske skupščine skupaj odpeljali v Preddvor, kjer so ob jezeru Črnava v veselim razpoloženju obujali spomine na štiriletno delo v skupščini.

Z otvoritve razstave pohištva v kamniškem muzeju

Odprli so stalno razstavo pohištva

V vseh sobah I. nadstropja muzeja Kamnik v zaprskem gradu so 18. aprila dopoldne odprli stalno razstavo upog-

njenega pohištva. Razstavo sta pripravila muzej Kamnik in industrija pohištva STOL v Kamniku. Namen muzejske

ureditve te vrste je želja, da bi se z zbranimi primerki najstarejših vzorcev upognjenega pohištva na Slovenskem ohranil tudi razvoj tehnologije pri izdelavi te vrste pohištva. Ves razstavljeni material sta zbrala muzej Kamnik in Institut za industrijsko oblikovanje v Ljubljani, tovarna STOL pa je prevzela vse stroške ureditve razstavnih prostorov.

Zakaj prav tovarna STOL? Ker je še edina tovarna, ki je v svojem programu ohranila proizvodnjo upognjenega pohištva. Izdeluje ga že od leta 1907 in ga bo še naprej.

K slovesnosti izročitve novih muzejskih prostorov svojemu namenu se je zbralo veliko povabljenih gostov. Direktor tovarne STOL Franc Vogrinc je v pozdravnem govoru poudaril pomen in namen stalne razstave te vrste pohištva, ing. Možek iz Instituta za industrijsko oblikovanje pa je podal zgodovino proizvodnje upognjenega pohištva na Slovenskem. Postopek upogibanja lesa pri nas je poznal že Valvazor, ko je opisoval izdelovanje loških smuč. Od preteklega stoletja je bilo na Slovenskem 25 tovarn, ki so po vzorcih Thonetovih tovarn izdelovale upognjeno pohištvo, pa so vse propadle v gospodarskih krizah ali pa so preusmerile svojo proizvodnjo. Samo tovarna STOL je ohranila način proizvodnje

Zbrane goste je še pozdravila ravnateljica muzeja Mirna Zupančičeva z zahvalo vsem, ki so sodelovali pri preureditvi prostorov in zbiranju razstavljenega materiala. Gostje so si nato ogledali vse razstavne prostore, ki so zares okusno urejeni in oskrbljeni z razsvetljavo.

O razstavi, ki bo stalna in si jo vsak lahko ogleda v sredah od 9. do 16. ali v petkih, sobotah in nedeljah od 9. do 13. ure, bomo še podrobno poročali.

TOŠ

Po poteh skojevcev

Ze povsem tradicionalen je postal spominski smučarski pohod na Veliko planino v počastitev pete konference Skoja, ki je bila na Veliki planini 6. avgusta pred tridesetimi leti. Ta pohod, ki so ga mladinci PD Kamnik prvič organizirali 1963. leta, je bil letos še bolj slaven, saj letos poteka 50 let od ustanovitve KP Jugoslavije in Skoja, prav tako pa se letos spominjamo tudi tridesete obletnice državne konference Skoja, ki je bila prav na kamniškem področju. S tem pohodom so se člani mladinskega odseka pri PD Kamnik že vključili v program proslavljanj ob teh, za naše narode tako pomembnih obletnicah.

Bilo je zadnje soboto v marcu, ko se je 35 mladincev, navdušenih planincev in smučarjev, z avtobusom odpravilo proti Črni. Tu se je zanje in za starejše, ki so jih spremljali, pohod šele začel. Krenili so v koloni drug za drugim z zastavami na čelu. Prav po partizansko so se vzpenjali proti obronkom Velike planine in niti dve uri niso potrebovali, da so uspešno prispeli na cilj, v domžalski dom. Malce prepoteni, a nič utrujeni, kot so zatrjevali, so z veseljem odložili svoje nahrbtnike in smuč ter se ob izdatni večerji prijetno odpočili. Sledil je zanimiv partizanski večer. V svoji sredi so imeli udeleženci pohoda znane partizanske borbe, med katerimi je bil tudi Franc Avbelj-Lojko, ki so jim pripovedovali o težkih in mučnih dneh med NOB, vsekakor pa so bili najbolj navdušeni nad vedrimi in duhovitimi prigodami, ki jih med partizani ni manjkalo. Seve-

da pa na tem večeru ni šlo brez partizanskih in hribovskih pesmi, ki jih je bilo iz doma slišati pozno v noč. Zakaj pa ne bi preizkusili tudi »dilce«? so se spraševali nekateri. In res so najbolj navdušeni smučarji ob mesečini nabirali kondicijo za pohod naslednjega dne. Še posebno čudovito je bilo opazovati v jasni noči v dolini svetlikajoče se luči Kamnika, Mengša, videli so celo do Ljubljane.

V nedeljo zjutraj so se mladinci zbrali pred spominsko ploščo. Snega je bilo toliko, da je bila spominska plošča povsem zasuta. Počasi so se prikazovale črke izpod odmetanega snega: »Na predvečer osvobodilne vojne proti fašističnim osvajalcem je bila na tem mestu avgusta 1939 peta državna konferenca Skoja...« Mladinci so tedanjino konferenco, na kateri je bil za sekretarja izvoljen Ivo Lola-Ribar, počastili s kratkim kulturnim programom, prebrali pa so tudi najboljše šolsko nalogo na temo Ob 50-letnici KPJ, ki so jo pisali dijaki gimnazije. Položili so tudi venec, nato pa so pohod nadaljevali s smučmi po obronkih Velike in Male planine, preostali del dneva pa izkoristili za smučanje.

Na Veliki planini bo letos avgusta v okviru proslavljanja še shod ne samo kamniške ampak vse slovenske mladine. Organizator te manifestacije bodo ObK ZMS Kamnik in republiška konferenca mladine, vodstva specializiranih mladinskih društvenih organizacij in pripravljalni odbor za proslavljanje.

Posebna osnovna šola na Homcu

Če bi me pred štirimi leti, ko je bila ustanovljena ta šola na Homcu, kdo vprašal, kako si zamišljam razvoj te šole vnaprej, bi bil gotovo v veliki zadregi. Saj nisem imel ne izkušenj, ne vsaj nujno potrebnih finančnih sredstev za osnovno dejavnost ustanove. Maloštevilni kolektiv, mlad in poln idealizma in požrvalnosti mi je pomagal utirati težko pot do popularizacije te vrste šole v kamniški in domžalski občini. S kakimi težavami in nezaupanjem od strani staršev smo se morali spočetka boriti! Saj so imeli vpis svojih otrok na homško šolo za nekaj nemogočega in sramotnega. S prepričevanjem in uspešnim delom v šoli smo končno po štirih letih obstoja le prodrli. Pridobili smo si zaupanje staršev prizadetih otrok in danes cenijo delo šole, saj jim le šola odpira tudi za njihove otroke vsaj skromne perspektive za nadaljnje življenje. Prav zaradi tega raste iz leta v leto število otrok na šoli in treba bo misliti na drugo izmeno in obnem na reden prevoz teh otrok iz vseh najoddaljenejših krajev tudi iz Moravske in Tuhinjske doline. Ze lanskim absolutom šole je vodstvo šole s pomočjo društva za pomoč duševno nezadostno razvitim osebam izposlovalo takojšnjo zaposlitev v raznih podjetjih, za kar gre tudi zasluga razumevanju podjetij. Letos bo znova odšlo v ta podjetja 16 učencev in učenek na štirinajstdnevno delovno prakso.

Šola pri tem vedno tesno sodeluje z zavodom za zaposlovanje delavcev in obnem s socialnima delavcema obeh občin.

Pri tem prizadevanju šole za še lepše učne in vzgojne uspehe pa srečuje vodstvo šole nesteto ovir, s katerimi se mora boriti vse od začetka. Poslopje, v katerem šola deluje, je potrebno čimprej obnove zunaj in znotraj. Res je bilo poslopje delno obnovljeno ob ustanovitvi posebne osnovne šole. Res pa je tudi, da je bilo takrat marsikaj napravljenega na hitro roko, kar se danes maščuje. Vhodi v

učilnice skozi druge učilnice motijo pouk, kamini ne morejo dovolj ogrevati visokih učilnic v hudem mrazu. Okna in vrata v učilnicah se slabo ali pa sploh ne zapirajo. Šola nima ne zbornice, ne knjižnice in kabineta za učila pa tudi ne telovadnice. Knjižnico in kabinet za učila smo morali spremeniti v učilnice. Telovadnica je bila prav za te otroke nujno potrebna, ker so ne samo duševno manj razviti, temveč tudi telesno. Tudi na zunaj bi bilo treba šolsko poslopje čimprej obnoviti, saj razpada streha, dimniki se zaradi zmrzline sesedajo, strelovod je pretrgan. Velikemu razumevanju od strani domžalske občine, ki je ustanovitelj te šole, se nam je doslej posrečilo vsaj za silo opravljati zadane naloge. Tudi kamniška občina je doslej vsaj delno pomagala vzdrževati ta zavod. Kljub vsemu pa potrebe šole rastejo obnem z razvojem osnovne dejavnosti šole, saj je iz prvotne petoddelčne šole narasla v desetoddelčno in število otrok od prvotnih 36 na 111. Z ureditvijo financiranja od strani obeh občin se bo morda končno le uredilo tudi materialno stanje šole in s tem tudi še lepši učni in vzgojni uspehi.

Se vedno pa nekatere ljudi moti dejstvo, da ti otroci toliko stanejo. Tega mnenja so celo mnogi odborniki obeh občinskih skupščin. Vsem tem je treba povedati, da je na teh šolah poseben način pouka, da poučujejo učitelji defektologi, ki so se morali posebej pripravljati za to delo, da je treba za to vrsto šol več učil in ponazoril. Kako težko je delo s temi otroki in v čem je specialnost take šole pa se lahko vsi vsak dan prepričajo na šoli sami.

Naj vas ob koncu še seznanim, kakšen je bil učni uspeh na šoli ob zaključku prvega polletja šolskega leta 1968/69. Od 111 otrok je bilo pozitivno ocenjenih 100, devet negativno, dva pa sta bila neocenjena. Šolski obisk je bil kljub prevozu (107 vozačev) 97,67 %.

Nace Vodnik

● NOV OPECAT STROP

Pri preureditvi prostorov v hiši šte. 11 v Maistrovi ulici so izpod beleže na stropu odkrili nov opečnat obok, ki je med najlepšimi v našem mestu. V obnovljenih prostorih je zdaj slaščičarna, ki jo je odprl Halim Mahmutović. Opečnati obok je zdaj že šest, ki so ga odkrili v naših trgovskih lokalih in je v okras ureditvi javnih lokalov.

● MLADINA BO POMAGALA

Gradnja športnih naprav v Kamniku bo podprla tudi kamniška mladina. V okviru mladinske organizacije bodo oblikovali delovne enote, ki bodo pomagale pri gradnji. Najprej bodo obnovili nogometno igrišče na stadionu v Mekinjah, utrdili okrog njega stezo za teke in uredili prostore za razne lahkoatleske discipline ter zgradili poslopje s slaščičarnicami in umivalnicami. Mladina se zaveda, da bo to delala za sebe in v svojo korist.

Čebelarstvo na Kamniškem

Čebelarstvo je na območju kamniške občine lepo razvito. Čebelarji so združeni v čebelarske družine. To so Kamnik, Komenda, iz vasi Volčji potok in Smarča pa spadajo pod družino Homec. V teh čebelarskih družinah je 78 čebelarjev, ki imajo 1.171 panjev. Neorganiziranih je 58 čebelarjev, ki imajo 330 panjev.

Naše čebele — kranjice so močno nazadovale v svojih dobrih lastnostih, čeprav so znane po vsem svetu, za kar je mnogo pripomogel že pred 200 leti prvi čebelarski učitelj Slovenec Anton Janša. Da pridemo do najboljših čistih kranjskih čebel, je nujno potrebna plemenilna postaja za čebelje matice. Taka postaja je bila v Kamniški Bistrici na Kopiščih že leta 1932, ustanovil pa jo je po-

kojni profesor Josip Verbič.

Čebelarska družina Kamnik si je postavila nalogo, da plemenilno postajo v Kamniški Bistrici obnovi. Arh. Vlasto Kopač je izdelal načrt za upravno zgradbo, občina Kamnik pa je dovolila uporabo zemljišča in izdala potrebna dovoljenja. Gozdno gospodarstvo v Kamniku je nakazalo les, ki so ga čebelarji sami posekali in tudi sami zgradili lično hišico za upravno poslopje. Sedaj bodo okoli te zgradbe postavili še paviljonček za najboljše čebeljo družino, ki bo plemenila prinesene mlade matice. Te bodo nameščene v panjčkih, imenovanih hramčkih.

Za vse to delo se imajo čebelarji posebno zahvaliti Občinski skupščini Kamnik, Zvezi čebelarskih društev za Slovenijo v Ljubljani pa tudi

posameznim čebelarjem, ki so materialno podprli to delo in opravili okoli 2.500 prostovoljnih delovnih ur.

Da bomo dosegli namen plemenilne postaje za vzrejo čiste čebelje pasme naše kranjske sivke, je nujno, da na vzrejnem področju vsaj 4 km okoli v času od 1. maja do 15. avgusta ni nobenih drugih čebel.

Sosednje dežele imajo take plemenilne postaje v velikem številu. Čebelarstvo je važna kmetijska panoga, posebno za opravevanje raznih kultur. Delovanje te postaje bo pomembno vplivalo na razvoj čebelarstva ne samo za občino Kamnik ampak tudi za daljno okolico.

Otvoritev plemenilne postaje je predvidena za 18. maj 1969.

M. J.

● IZ GIMNAZIJE

Na tretji redovalni konferenci, ki je bila 4. aprila, so dijaki kamniške gimnazije dosegli uspeh, ki je le za malenkost slabši od uspeha ob prvem polletju. V prvem tednu po konferenci so bili roditeljski sestanki, ki so bili zelo dobro obiskani. Starši bodo lahko dobili na govorilnih urah informacije o uspehu dijakov še do 17. maja.

● ZA VARSTVO BREGOV

V Novem trgu je vodna skupnost začela graditi niže od jeza na levem bregu Bistrice oporni zid za zavarovanje zemljišča. Potrebno bo tudi popraviti jez, ki ga je voda hudo poškodovala.

● POKOPALIŠČE PODALJSUJEJO

Na Žalah so začeli uravnavati zemljišče proti Kalvariji, da bodo podaljšali pokopališče. Računajo, da bo severna polovica novega dela pokopališča v dobrem letu že izpolnjena, za to ga bodo morali razširiti proti Kalvariji. Zemeljska dela opravljajo z mehaniziranimi sredstvi.

Anton Ahčin - Darko: Spomini iz štirih brigad

Požar na Rakitovcu

Pred kratkim je pri mariborski založbi Obzorja izšla knjiga partizanskih spominov Antona Ahčina-Darka z Velikega hriba v Tuhinjski dolini. Partizan Darko, ki je leta in leta zbiral svoje partizanske spomine in jih zapisoval, izida knjige ni dočakal. Zahrbna bolezen ga je zlomila sredi branja odtisov za tiskarno.

V svojem delu je s preprosto besedo opisal pot od Kamniškega bataljona prek Slandrove in Bračičeve do 3. brigade VDV. Prehodil je tudi slavno pot 14. divizije z Dolenjske na Štajersko pred 25 leti.

Objavljamo odlomek požiga vasi Rakitovec. Te dni je minilo četrto stoletje od tega dogodka.

Mali in Veliki Rakitovec sta vasi, ki ležita na hribu med Crnim grabnom in Tuhinjsko dolino. Od prvih dni vstaje so se tukaj zadrževali partizani in politični delavci. Prebivalci obeh naselij so skupaj s partizani delili vse težave in grozote vojne.

Ze pred vojno se je Rakitovec postavljaval s svojo svojstveno tradicijo. Obe vasi, ki se držita tesno druga ob drugi, sta si pred vojno postavili gasilski dom, kar je bila posebnost za tako odročne, hribovske kraje. Poveljnik gasilske enote je bil kmet Bolte, ki je pozneje postal prvoborec v tem kraju. Složno življenje vaščanov je prispevalo k enotnosti, ki je vzdržala vse vihre vojne, saj ni bilo nikogar, ki bi se izgubil med izdajalci. Po-

sebnost Rakitovca je bil tudi Plevevčev mlin na veter, menda edini te vrste v naših krajih.

Med vojno so v obe vasi pogosto vpadali Nemci in raztrganci. Znašli so se nad domačini in jih pretepali; leta 1942 pa so vaščanom tudi požgali s trudom zgrajeni gasilski dom. Marsikaterga vaščana so odveli s seboj v zapore. Zrtve bi bilo gotovo še več, če ne bi vaščani delali drug za drugega in trdno držali skupaj. Kadar so se v hišah zadrževali partizani, so prevzeli stražo domačini, celo otroci, medtem ko so ženske hodile v dolino pozivati o sovražnikovih namerah. Središče odpora in narodnoosvobodilnega gibanja je bilo v Boltetovi domačiji. Zato so v tej hiši domači marsikaj hudega prestali. Spomladaj 1943 so raztrganci aretirali Boltetovo in jo odgnali v Kamnik. Kamniški bataljon je takrat prišel za las prepoznati, da bi preprečil aretacijo. V zaporu ni kmečka žena ničesar priznala, čeprav so jo pretepli in mučili. Ker tudi drugi ljudje v Rakitovcu niso nasledili Nemcem in raztrgancem ter so znali zabrisati vse sledove za partizani, Boltetovi niso mogli do živega in so jo čez nekaj mesecev izpušili. Pozneje so se vaščani vselej umaknili v gozdove, kadar je na Rakitovec pridrla zelena drhal.

Svabom je postal Rakitovec trin v peti. Zato so se 23. marca 1944 odločili, da obe vasi spremenijo v prah in pepel. Bil je običajen spomladanski

dan. Sonce je prebujalo zemljo in gozdove po rakitovskih hribih in pobočjih Šipka. Samo v senčnih legah so se še belile zaplate snega. Drugi bataljon Slandrove brigade je skupaj z mišerskim vodom taboril na Velikem Rakitovcu. V sosednjem Gaberju sta se utaborila prvi in tretji bataljon. Na malem Rakitovcu pa se je tedaj mudil drugi bataljon Tomšičeve brigade. V vse smeri so odhajale patrolje, na mnogih krajih pa smo držali tudi zasede.

Nihče ta dan ni pričakoval spopada s sovražnikom. Prosti čas so borci posvetili čiščenju orožja in urejanju opreme. Bolničarka Zlata nam je pridrno krpala raztrgane uniforme, harmonikar Hanzek pa je raztegoval svoj meh. Sredi prijetnega in mirnega vzdušja se je nenadoma pojavil obveščevalci, ki je sporočil, da prodirajo švabi proti Rakitovcu. Takoj smo skočili na noge. Toda preden je naš tretji bataljon zapustil Gaberje, je na drugi strani Rakitovca že zaropotalo. Naš drugi bataljon je švabe pričakal nad Ogradarjem in jih napadel. Takoj smo krenili iz vasi proti Šipku. Hodil sem spredaj na čelu kolone. Skoraj tekli smo, saj je bilo treba pred švabi zasesti vrh Šipka, ki je dominiral nad vso okolico. »Hitro, hitro,« smo priganjali drug drugega in sopli v strmino. Borci so stopali težko otovorjeni z orožjem in opremo, zato se je kolo-

na vse prepočasno vzpenjala.

Ko sem priteknel na vrh Šipka, sem se razgledal po gaberskih senožetih in pobočjih hriba, če bi se kod že pojavili Nemci. Na vsem lepem se niže pod mano, na robu gozda prikazejo trije švabi. Skočil sem nazaj za neki parobek, kjer so se naši šele približevali vrhu. »Kaj vruga se tako obirate,« sem se jezil. Zdaj, ko so borci uvideli, da gre za res, so pohiteli zasedati greben. Na drugi strani se je razprostirala senožet, po kateri bi lahko tolkli vse, kar bi prišlo nasproti. Razpotegnjeni na položajih smo čakali švabe, vendar jih zdaj ni bilo več na spregled.

Na Rakitovcu so ves čas lajali mitraljezi in pokale puške. Kakšen je položaj doli v obeh vaseh, nismo vedeli. Naša naloga je bila, da držimo položaj na grebenih Šipka in nad gaberskimi senožetmi. Vse popoldne se je razvnel ogorčen boj. Proti večeru je vzplamenel ogenj na rakitovskih hišah. Mnoge so bile krite s slamo in so se vnele od svetlečih nabojev, ki so jih švabi zelo radi uporabljali. Zapustili smo naše položaje in krenili proti Gaberju.

Šele naslednjega dne smo zvedeli vse podrobnosti o spopadu na Rakitovcu. Švabi so prodirali vanj s treh strani. S prvo kolono, ki je prihajala iz Pšajnovice, so se naši najprej udarili. Druga kolona je prodirala iz Gabrovnice. Tretja sovražna kolona se je prikradla skozi gozd nad Petrživcem in po pobočjih Šipka ter je našim tako rekoč udarila v hrbet. V tej smeri so naši postavili zasedo. Ker pa je malokdo pričakoval

švabe s te strani, so bili borci v zasedi manj pazljivi. Švabi so se potihoma priplazili po gozdu, tako da jih naši niso opazili. Naskočili so zasedo in pobili našega mitraljezca s puškinim kopitom. Ko so odstranili zasedo, so nadaljevali pot na Rakitovec, ki je bila zdaj prosta. Kmalu zatem so udarili našim v hrbet. Začel se je boj na življenje in smrt. Naši so se znašli na Rakitovcu v sovražnem obroču. Odbijali so napad za napadom. Švabi so zalotili tudi brigadno komoro, tako da je mnogo borcev padlo. Skupaj smo našli sedemindvajset padlih na naši strani. Toda tudi švabi so odnesli krave betice, saj jih je obležalo okrog osemdeset. Borec, ki je nosil protitankovsko puško, se je prav tako znašel v gneči, kjer je najhuje kosila smrt. Ker ni imel več kam pobegniti, se je potuhnil med mrtve, kjer je potem ležal toliko časa, da so švabi odšli. Proti večeru je sovražnik že čisto stisnil obroč okrog naših, tako da so se morali na nekaj mestih z juriši prebijati iz vasi. Pri tem so dva vašaba ujeli. Čeprav je bilo švabov nekajkrat več, jim nakana ni uspela. Naši so jim dokazali, da vzdržijo tudi v najtežjem položaju in se ne predajo. Kljub uspešnemu preboju nam je bilo žal za padlimi tovariši.

Pozneje, ko smo hodili skozi Rakitovec, so nas na mnogih krajih nemo pozdravljali ožgani zidovi. Toda borbenega razpoloženja vaščanov tudi zadnji švabski napad ni mogel pregnati. Složno so si pomagali v stiski in še naprej pomagali našim enotam.

Tri četr tisočletja kamniške dobrodelnosti (2)

KAMNISKI ŠPITAL — VAZEN GOSPODARSKI ČINITELJ V MESTU

Se najbolj zanesljive podatke o kamniškem špitalu in njegovem gospodarjenju najdemo v spisih davčnega predloga za uravnavo in izboljšanje kamniškega mestnega gospodarstva iz leta 1780 (glej VI. Kamniški zbornik 1960, str. 30—32). Tu izvemo, da je bilo zemljiško gospodarstvo ločeno od mestnega gospodarstva. Naloga špitala v zadnjih stoletjih je bila skrb za uboge onemoglih in ostarele meščane. Z darili, volili in nakupi skozi stoletja je posest kamniškega špitala zelo narastla in je obsegala leta 1780 43 in pol hube (nem. die Hube = kmetija, der Hübner = zemljak), dva domca, 8 kajž in 9 mlinov. Meščanski špital je imel podložnike v številnih vaseh, ki so plačevali desetino, poleg mesta pa 26 vrtov, ki so jih uživali meščani in plačevali najemnino. Špital sam ni imel polja, ki bi ga obdeloval in tudi ni redil živine. Imel je samo vrt v izmeri 8 mernikov posevka rži (okrog 80 arov) za zelje in potrebno povrtnino. Pod svojim zemljiškim gospodarstvom je imel že izza leta 1336 in 1359 v Hmeljniku pri Novem mestu s 37 vinogradniki, 38 vinogradov, ki so dajali 253 veder in 8 bokalov vina. Od tega je dobil kamniški špital letno kot gonnino 33 eder in 4 bokale vina (eno

vedro je merilo 12 bokalov, ker pa je bil takrat v veljavi že dunajski bokal, ki je imel 1.4 litra, bi po teh računih dobil špital 560 l vina, stari kranjski bokal pa je imel 1.6 litra). Desetino so ti vinogradi dajali samostanu v Stični in kapitlju v Novem mestu.

Od svojih zemljiških podložnikov je špital dobival velike dohodke, saj je samo žitna desetina v zrnju bila vredna nad 500 goldinarjev. V merah je dobil špital: pšenice 227 in pol mernika, rži 118 in pol, ječmena 21, prosa 111 in pol, ajde 39, ovsa 330 in pol, soržice pa 40 mernikov. Žitni mernik je imel takrat 26 in pol litra.

Na račun robotnine ali tlake je dobil špital 160 goldinarjev in 42 krajcarjev, med drugimi dohodki pa naj omenimo še denarno odškodnino za dolžno najemnino in obresti (takozvani činž) v žitu: ovsa 113, pšenice in soržice pa 40 mernikov, 200 piščancev, 831 jaje, 23 funtov prediva in še nekaj drugih živil.

Kar je špital imel žita čez potrebo, ga je moral prodati ubožnim meščanom. Leta 1748 je špital imel 1867 goldinarjev in 50 krajcarjev dohodkov, izdatkov pa le 1217 goldinarjev 20 krajcarjev. Špital je redno oskrboval 10 do 15 onemoglih oseb. Leta 1730 je bilo v špitalu 7 popolnoma in 16 le na pol oskrbovanih siromakov.

ŠPITALSKI MOJSTRI

V XVII. stoletju so vodje špitala imeli naziv »špitalski mojster«. Volil ga je 12-članski notranji svet skupno z mestnim župnikom. Volili so jih na dve leti. Iz listine, ki so jo izdali 8. aprila 1673 v Ljubljani, izvemo, da je takrat to dolžnost opravljal mestni sodnik Mihael Turk, ki ga je kamniški duhovnik Adam Weiss tožil v Ljubljani tožil zaradi neke storjene krivice. Leta 1682 je bil Mihael Turk ponovno izvoljen za špitalskega mojstra. Obotavljal pa se je predložiti obračun za zadnji dve leti. V nasprotju z utrjenimi pravili je bil Miha Turk sedem let zaporedoma špitalski mojster, kar njegovima predhodnikoma Janezu in Lavrencu Kobolu ni bilo dovoljeno.

Špitalskemu mojstru Valentinu Geclu (pisano Götzel) so očitali, da špitalskega žita ni prodajal poceni revnim meščanom, temveč ga je dajal svojim prijateljem; tudi sam ga je dajal v mlin in moko pošiljal okrožnemu glavarju baronu Tauffererju. Tako je ugotovila omenjena davčna komisija.

Iz špitalskega fonda so dajali tudi znatne podpore učiteljicam, do leta 1770 pa je dobival organist 106 goldinarjev na leto. Špitalski mojster je kot plačo dobival desetino

od 18 zemljišč v Zg. Tuhinju, kar je v denarju zneslo 60 goldinarjev.

Od 30. marca 1737 je listina, v kateri je zapisano, da je Marka Detelja, vođa bolnišnice v Kamniku, kupil 4 in pol zemljišča v Podgorju in Stranjah. Prodala sta mu jih brata Žiga Ferdinand in Franc Karol, pl. barona Apfaltrer, lastnika črnske in čemšeniške graščine za 2105 goldinarjev in 15 krajcarjev. Leta 1745 je mestni špital prodal svoje zemljišče v Sp. Stranjah Jakobu Pernetu za 200 goldinarjev. Tu je prišlo do spora med župnikom in mestnim sodnikom ter mestnim svetom, ki so menili, da imajo samo oni pravico napraviti prodajno pismo. Končno je tudi župnik Karol Barbo, grof Waxensteinski, dovolil prodajo in skupno z mestnim starešinstvom podpisal listino 22. aprila 1745.

ŠPITAL — ZRTEV POŽARA

Ena največjih nesreč v zgodovini Kamnika je bil požar, ki je izbruhnil 24. junija 1804 zvečer ob 9. uri in je zajel Graben in mestno središče. Pogorelo je 91 hiš in frančiškanski samostan, kjer sta v ognju našla smrt en redovnik in en delavec. Pri tej nesreči je zgorelo tudi špitalsko poslopje, ki ga potem na pogorišču niso hoteli več pozidati, ampak so ves denar naložili. Siromakom so dajali podpore na dom, onemoglim pa nudili postrežbo.

NOVA STREHA ZA ONEMOGLE

Dne 1. aprila 1843 je v Kamniku umrl dekan Janez Be-

denič. Ker ni napravil oporo, so tretjino njegovega premoženja okrog 1200 goldinarjev, namenili za nakup novega poslopja za špital. Temu znesku so dodali še 600 goldinarjev iz blagajne ubožne ustanove in kupili hišo za onemogle, ki ima danes številko 14 v Prešernovi ulici in je zdaj last splošnega ljudskega premoženja. Mestno svetovalstvo in vsakokratni župnik sta imela pravico odločiti, kdo bo sprejet v oskrbo. Poleg onemoglih, ki so uživali vso oskrbo v tej hiši, ki so jo imenovali mestna siromašnica, so iz špitalskega fonda dajali podporo tudi najrevnejšim občanom. Tako je leta 1875 dobivalo podporo na dom 37 meščanov in sicer po 1 gold. 80 kr., 3 gl. in 3 gl. 60 kr., ali vsi skupaj 106 goldinarjev na mesec.

Z odpravo tlake in desetine je špitalska ustanova izgubila vinograde in zemljišča. Dobila pa je odškodnino in povečala svoj fond na vsoto, ki je leta 1893 znašala, kakor ugotavlja zgodovinar Stiasny v svoji knjigi o Kamniku, 41.091 goldinarjev. Oskrbovala ga je meščanska korporacija, ki je velikodušno podpirala revne meščane, vdove in sirote kamniških meščanov. Izdali so 1246 goldinarjev nov. Tako so npr. leta 1893 izdali za 1246 goldinarjev podporo, za zdravnike, zdravnice in pogrebe pa še posebej 265 goldinarjev. Zraven tega pa je vsak siromašen meščan dobil 5 m² drv.

I. Z.

Prihodnjič: Kamniška dobrodelnost na pragu novega stoletja.

Dr. Fran Vatovec:

Spomini na Kamnik (2)

Drugo področje, ki me je tesneje povežalo s Kamnikom, je segalo na polje kulturnega ter izletniškega turizma.

Kulturni turizem. Kot predsednik Festivalnega odbora v okviru organiziranega ljubljanskega turizma, pozneje kot prvi direktor Zavoda »Ljubljanski festival« ter nato kot njegov programski šef sem se zaradi zagotovitve številne udeležbe na proslavah pogosto obračal na Turistično društvo Kamnik, oziroma njegovega prizadevnega predsednika dr. Svetozarja Frantarja. Zmerom se je odzval povabilu. Poskrbel je, da so kulturno zavzeti Kamničani zasedli precej sedežev v letnem gledališču v Križankah. Spominjam se, kako so bili kulturno prizadeti in žalostni, ko je na VII. Ljubljanskem festivalu neukrotljivo neurje odplavilo Bizetovo opero »Carmen« v izvedbi zagrebškega opernega gledališča.

Ob 5. ljubljanskem festivalu 1957, ko je gostovala v Križankah zagrebška opera s »Knezom Igorjem«, sem povabil na popoldanski izlet vodilno osebje in tri soliste, med njimi altistko Marjano Radev (rekli smo ji »Radevica«). Odpeljali smo se v Kamniško Bistrico. Še danes imam živo v zavesti močan vtis, ki ga je napravilo na moje goste edinstveno lepo okolje Kamniške Bistrice. Bili so navdušeni ob pogledu na mogočno planinsko ozadje. Delovalo je nanje ko mogočna operna scena. Komaj komaj sem jih dvignil na predstavo v Križankah. Obsedeli so ob cvičku ko zamaknjeni. Še danes mi zveni v ušesih hvalnica opernega tajnika Kavurja presnetljivi lepoti Kamniške Bistrice: »Kako nerodni

ste Kranjci. Kažete nam Bled in Bohinj. Hrvati imamo več vode, kakor je je tam. Na ta biser pa pozabljate. Nikdar vam ne bomo pozabili, da ste nas danes pripeljali sem v ta opojni alpski svet.« Tisti večer je Marjana Radev tako odpela svojo voljo, da ne bi osramotila slovesa odra Metropolitanske opere ali milanske Scale.

Tudi ob gostovanju znamenitega moskovskega cirkusa v Ljubljani sem povabil po slavnostnem kosilu v hotelu Bellevue glavne artistke in artiste v Kamniško Bistrico. Tu so se raznežili ko otroci. Spoznal sem njihovo vzorno disciplino. Le malenkost so zaužili. Alkoholnih pijač se niso dotaknili. Čez čas sem prejel iz Moskve njihov pozdrav z obujenimi spomini na takratni izlet v Kamniško Bistrico.

Pred dobrim desetletjem so organizirale ljubljanske turistične organizacije med ljubljanskim srednješolskim dijaštvom nagradno tekmovanje za najboljši spis o turističnih privlačnostih in znamenitostih Ljubljane. Nagrada za najboljšo spise je bil izlet v Kamniško Bistrico, nato večerja v kamniškem Domu. Udeleženci, ki še niso videli Kamniške Bistrice, so z navdušenostjo izražali svoje prijetno presenečenje: »Ta izlet ne bo nikdar tonil v pozabljenje.«

Kot tajnik Ljubljanske turistične zveze sem večkrat prihajal v Kamnik na turistična posvetovanja, pa tudi ob občinih zborih uspešno delujočega Turističnega društva Kamnik.

Med drugim imam še živo pred očmi zelo ploden in uspešen operativni turistični posvet, ki je bil 29. junija 1960 v občinski posvetovalnici v Kamniku. Prav tu so bili sprejeti spodbudni

sklepi, ki pomenijo začetek sistematičnega dela za sestavo perspektivnih programov o razvoju turizma v petih zaokroženih turističnih območjih tedanjega ljubljanskega okraja.

Lep napredek kamniškega gospodarstva in tudi turizma je imel svoj prepričljiv odmev v slikoviti gospodarsko turistični razstavi, ki je bila odprta 20. junija 1961 v prostorih kamniške gimnazije. Zelo poučna je bila uvodna beseda tedanjega predsednika občine tov. Vidervola. Izpričala je v presenetljivih podatkih krepko rast v industriji in gospodarstvu. O tem sem se lahko prepričal ob bogati razstavi, ki je v njej živahno odseval napredek kamniške industrije. Seveda so takratne turistične investicije občutno, prepričljivo pognale naprej kolo kamniškega turizma. O tem je pričala tudi vzporedna turistična razstava s slikami, grafikoni, velikoplaninskimi maketami itd. Slikarska razstava 10 kamniških slikarjev pa je poživila dobre, prijazne vtise v smiselno zasnovani in urejeni gospodarsko turistični razstavi.

Nadaljnja pobuda, ki me je potegnila v Kamnik, je bila v zvezi z vprašanjem gradu Mekinje. Pri odseku za izletništvo in rekreacijo v okviru Ljubljanske turistične zveze smo se namreč tedaj ukvarjali s problematiko Mladinskega doma kot sprejemališča za mladince turiste. V tej zvezi smo bili naslovljeni na Okrajni ljudski odbor Ljubljana vlogo z opozorilom na pomembno aktualnost tega vprašanja. Sočasno smo nakazali možnost njegovega časne, vendar hitre rešitve s konkretnimi predlogi. Prav tedaj je obstajala namreč za mladinski počitniški turizem lepa, realna možnost. Grad Mekinje v prelepi kamniški okolici bi bil tedaj lahko na voljo turizmu. Lepe, zračne sobe. Idealne možnosti za sprehode, izlete, smučanje itd. Razen tega bi bile tudi možnosti za domačo in ceneno prehrano.

(Nadaljevanje prihodnjič)

**OBČINSKA VODSTVA DRUŽBE-
NOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ IN
SKUPŠČINA OBČINE KAMNIK**

ČESTITAJO VSEM OBČANOM
K PRAZNIKU DELA — 1. MAJU.

Industrijski kombinat

SVIT Kamnik

čestita ob prazniku dela vsem delovnim
kolektivom in občanom občine Kamnik!

Svilanit - Kamnik

specializirano podjetje za proizvodnjo
frotirja in kravat

se pridružuje čestitkam in vam nudi
za opremo doma frotir in vafel brisače
najrazličnejših vzorcev, velikosti in
pestrih barv ter kopalne plašče. Za
plažo, za hotele, bolnišnice frotir in
vafel brisače z vtkanimi napisi in em-
blemi hotelov in bolnišnic.

TITAN

tovarna kovinskih izdelkov in livarna
KAMNIK

proizvaja:

- fitinge pocinkane in črne
- ključavnice navadne in cilindrične
- obešanke navadne in cilindrične
- gospodinjske strojčke
- ulitke iz sive in temperne litine.

Cenjenim potrošnikom priporočamo
naše izdelke.

Ob prazniku dela čestita vsem
delovnim ljudem

Tovarna usnja Kamnik

Naše proizvodne posebnosti so:

- galanterijsko usnje,
- velur za obutev in oblačila.

S kvalitetnimi izdelki si je tovarna
pridobila sloves na domačem in ino-
zemskem tržišču.

Gozdno gospodarstvo Ljubljana

Kolektiv obrata Kamnik

čestita vsem delovnim ljudem
za 1. maj — praznik dela

Za 1. maj čestitajo vsem delovnim
ljudem in se priporočajo za naročila
proizvajalci

ALPREMA

obratno montažnega podjetja Kamnik

Izdelujejo in montirajo:

- gradbene konstrukcije, okna, vrata,
predelne stene iz aluminija za go-
stinske in trgovske lokale, ambu-
lante, bolnišnice in zdravstvene do-
move, ter razno drugo notranjo
opremo iz aluminija in železa.

Splošno gradbeno podjetje

Graditelj Kamnik

Opravlja gradbena dela vseh vrst:
visoke in nizke gradnje, idustrijske
gradnje, gradnje stanovanjskih objek-
tov in stanovanj za trg. Individualnim
graditeljem se priporoča za prevzem
gradnje stanovanjskih hiš do III. faze
ali za vselitev. Vsa dela opravljamo
hitro, solidno in poceni!

Ob prazniku čestita vsem delovnim
ljudem

PODIJETJE

Kamnik

Izdelujemo:

- amonnitratna praškasta razstreliva,
vžigalno vrstico, rudarski in lovski
smodnik, vžigalna sredstva, izdelke
za ognjemete, pirotehnično galante-
rijo in lovske patrone.

KREDITA BANKA IN HRANILNICA
LJUBLJANA

PODRUZNICA KAMNIK

čestita vsem vlagateljem hranilnih
vlog, potrošnikom in vsem občanom
za praznik dela 1. maj.

Ob prazniku dela čestita vsem poslov-
nim prijateljem in občanom kolektiv

**splošnega mizarstva
MENINA**

Kamnik — Šmarca

Čestitkam za praznik dela se pridružuje
obratno montažno podjetje

Zarja Kamnik

Vesna

pekarna in slaščičarna Kamnik

čestita vsem občanom za 1. maj

Obratno podjetje

Sloga Moste

Čestita ob prazniku dela vsem delov-
nim ljudem.

Čestitkam za 1. maj se pridružuje tudi

trgovsko podjetje

Kočna Kamnik

Po najugodnejših cenah vas postreže
v novih in moderniziranih trgovinah.

Obratno podjetje **Usluga**

čestita k prazniku dela
1. maju in se priporoča.

Rudnik kaolina

Črna Kamnik

čestita vsem delovnim ljudem za praz-
nik dela 1. maj.

SREČO!

Živilska industrija

Kamnik

čestita

za 1. maj vsem delovnim ljudem.

Čestitkam za praznik dela se pridružuje

Stol Kamnik

IZDELUJEMO:

- razne vrste kompletne pisarniške
opreme, prilagojene sodobnemu na-
činu pisarniškega poslovanja;
 - vse vrste sedežnega pohištva, klub-
skih, restavracijskih, jedilnih garni-
tur, gugalnikov in kinofoteljev.
- Vse izdelke lahko kupite tudi v naši
maloprodaji!

Čestitkam za 1. maj se pridružuje

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

KNJIGARNA IN PAPIRNICA

KAMNIK

Postregli vas bomo s sodobno leposlov-
no in strokovno literaturo, s šolskimi
in pisarniški potrebščinami, spreje-
mamo pa tudi naročila az razne knjiž-
ne zbirke.

Smučarski troboj Domžale — Mengeš — Kamnik

Smučarsko društvo Domžale je bilo organizator 5. tradicionalnega srečanja smučarjev Domžal, Mengeš in Kamnika. Tekmovanje, ki se ga je udeležilo preko 110 smučarjev v članski in pionirski konkurenci, je pokazalo velik napredek in razmah te športne panoge v kamniškem kotu. Čeprav so trenutno kamniški smučarji tako po kvaliteti kot po množičnosti močnejši od svojih tekmecev, pa se v naslednjih letih obeta še ostrejša borba za smučarski prestiž v tem predelu, saj so tako v Domžalah kot Mengešu pričeli z vzgojo mladih tekmovalcev. Kamniško ekipo je na tem tekmovalstvu zastopalo 20 članov, 10 pionirjev ter ena članica in tri pionirke.

Vreme smučarjem tokrat ni bilo naklonjeno, saj je gosta megla močno ovirala tekmovalce in je bila 800 metrov dolga proga s 36 vratici, ki jo je trasiral Simovšek iz Domžal, dokaj zahtevna. Velika izenačenost najboljših tekmovalcev je napravila to tekmovalstvo zanimivo do konca tekmovalstva. Čeprav je bila kamniška ekipa velik favorit, pa bi jo domžalski smučarji prav kmalu presenetili. Šele naš najboljši smučar Bojan Sunkar je uspel s prepričljivo zmago prioriti Kamniku zmago tudi v ekipni konkurenci. Njegova zmaga je še toliko vrednejša, ker je zaradi visoke startne številke 37 tekmoval v težjih pogojih. Domžalski smučarji, ki so se na tekmovalstvo celo sezono skrbno pripravljali, bi tako kmalu uspeli prepričati tretjo zaporedno zmago kamniške ekipe, ki je tako osvojila prehodni pokal v trajno last. Upajmo, da bo ta nastop izučil kamniške smučarje, da se je treba boriti z vso močjo na vsakem tekmovalstvu, ker se vsako podcenjevanje krejpo maščuje. Pozna se, da mladim kamniškim smučarjem primanjkuje še vedno izkušenj, predvsem v tehnični vožnji in mazanju.

Kljub vsemu se je tekmovalstvo končalo s popolnim zmagoslavjem kamniških smučarjev. Z zmagami Bojana Sunkarja v članski, Darinke Sitar v ženski in Branka Lavtizarja v pionirski konkurenci ter naše ekipe v sestavi Bojana Sunkarja, Petra in Aca Sitarja so pobrali skoraj vsa prva mesta. Edina zmaga se jim je izmuznila med pionirkami, kjer je zmagala Tatjana Canžek iz Mengeš. Mengešani so prav v obeh pionirskih konkurencah prijetno presenetili in so bili enakovredni tekmeč kamniškim pionirjem. Njihova članska ekipa pa je bila manj uspešna, saj je med posamezniki njihov najboljši tekmovalce dosegel 21. mesto, ekipa pa 8. Rezultati so potrdili premoč kamniških smučarjev, saj je med prvimi 15 tekmovalci kar 10 kamniških, med prvimi šestimi ekipami pa kar štiri kamniške. Na slovesni razglasitvi rezultatov sta zmagovalca Bojan Sunkar in kamniška ekipa prejela lepa pokala, najboljši plasirani pa diplome.

Rezultati:

Člani posamezno (75 tekmovalcev)

1. Bojan Sunkar Kamnik 1.18.0 min.
- 2.—4. Anton Zupan Domžale 1.20.5 min.
Boris Limovšek Domžale 1.20.5 min.
Dušan Vidmar Domžale 1.20.5 min.
5. Aco Sitar Kamnik 1.21.0 min.

Članice (6 tekmovalk)

1. Darinka Sitar Kamnik 2.07.5 minut
2. Danica Zeleznik Mengeš 2.25.3 minut
3. Maja Mali Domžale 2.27.0 minut
4. Marička Škrleb Mengeš 2.27.1 minut

Pionirke (5)

1. Tatjana Canžek Mengeš 47.0 sek.
2. Nada Pintar Kamnik 48.6 sek.
3. Nives Bratina Kamnik 52.7 sek.
4. Alenka Raisner Kamnik 61.9 sek.

Pionirji (30 tekmovalcev)

1. Branko Lavtizar Kamnik 40,5 sek.
2. Janko Flajšman Mengeš 41,0 sek.
3. Brane Oražem Mengeš 43,5 sek.
4. Miloš Wahl Kamnik 45,0 sek.
5. Janez Poljanšek Domžale 45,2 sek.

Ekipa (14)

1. Kamnik I (Sunkar, Sitar A., Sitar P.) 4.00.1 minute
2. Domžale I (Zupan, Limovšek, Vidmar) 4.01.5 minute
3. Kamnik II (Grilc, Zarnik, Stele) 4.07.6 minute
4. Kamnik III (Perne, Bič, Brelj) 4.20.0 minute
5. Domžale II (Kralj, Mali, Goltez) 4.33.1 minute
6. Kamnik IV (Štirn, Šnabej, Zabavnik) 4.36.7 minute
7. Domžale III (Kosec, Kralj, Podbevšek) 4.58.5 minute
8. Mengeš (Majcen, Sitar, Canžek) 4.49.8 minute

Kje so vzroki neuspeha?

V počastitev 1900. obletnice mesta Ptuj je na petnajstem brzopoteznem šahovskem turnirju slovenskih mest nastopilo rekordno število ekip-32. Zaradi tako številne udeležbe je bilo tekmovalstvo razdeljeno v 3 skupine. Moštvo Kamnika je zasedlo 5. mesto in se ni uvrstilo v finale. Nastopilo je v drugi skupini, kjer je doseglo komaj šesto mesto. Ta uvrstitev je v končnem razporedu prinesla našim šahistom 18. mesto v Sloveniji.

V ekipi Kamnika so bili: ing. Ogrinec, Močnik, Hribar Janez, Hribar Viktor, Jagodič Ivan, Troha in Trebušak.

KONČNI VRSTNI RED

S TURNIRJA:

1. Ljubljana 51 točk
2. Maribor 47,5 točk

Rokometaši ne mirujejo

Z dograditvijo telovadnice pri zdravstvenem domu so se občutno izboljšali pogoji delovanja rokometnega kluba. Treninjski dvakrat tedensko in so zelo dobro obiskovani. Telovadnica je včasih kar premajhna za vse, ki bi radi med mrtvo sezono kar največ napredovali. Škoda je edino, da dobimo telovadnico šele ob 20. uri, in ker je to prepozna ura za igralce drugega moštva, ki so povečini še pionirji.

Pred dnevi se je v dvorani Tivoli končala zimska liga, na kateri so uspešno nastopili tudi kamniški rokometarji. V svoji skupini o zasedli drugo mesto, čeprav so po mnenju mnogih prisotnih strokovnjakov moralni zmagovalci, saj jim je pristanski sodnik Novak iz Ljubljane dobesedno vzel zmago in jo podaril poznejšemu zmagovalcu drugi ekipi Slovana. V tolažbo naj tudi povem, da je bila tekma proti Zagorju najlepša v tej skupini.

Ze po teh nekaj tekmah je lahko opaziti precejšen napredek, ki so ga pokazali posamezni igralci. Posebno razveseljivo pa je tudi dejstvo, da je bil v vratih Omerzu zelo dober, samo malo pa je zaostajal Štrajhar. Mogoče bo kdo izmed njiju postal dober vratar, ki ga tako pogrešamo. Na koncu pa si oglejmo še najuspešnejše strelce:

Prosen 34, Zupin 33, M. Jenc 17, Novak 15.

Rezultati:

Kamnik — Šmarje 23:15, gimnazija Šentvid 26:19, Slovan II. 16:18, Mokerc 15:14, Zagorje 24:16.

Lestvica pa je takale:

Slovan II	5	4	1	0	88:60	9
Kamnik	5	4	0	1	104:82	8
Zagorje	5	3	0	2	83:73	6
Šmarje	5	2	0	3	76:82	4
Gimnazija Šentvid	5	1	0	4	66:101	2
Mokerc	5	0	1	4	66:85	1

—en—

3. Domžale 39,5 točk
 4. Kočevje 38 točk
 5. Ptuj 35 točk
- Slede: Murska Sobota, Slovenj Gradec, Celje, Novo mesto, Kranj, Ravne itd.

Vsekakor je marsikoga zbudila slaba uvrstitev naših šahistov na tem kakor že na več prejšnjih turnirjih. Kakor vemo, kamniški šahisti raje igrajo za Domžale, saj

imajo tam večjo možnost napredka in izpopolnjevanja. Dokler šahisti v našem mestu ne bodo imeli svojega vodstva, prostorov za treniranje in sredstev za nastopanje, do tedaj od njih nimamo pravice zahtevati ali sploh pričakovati boljših rezultatov. Imamo pa nekaj nadarjenih in perspektivnih šahistov!

T. T.

Uspešen nastop naših smučarjev — veteranov

Drugega srečanja smučarjev — veteranov, ki ga organizirata TT in smučarska zveza Slovenije v sodelovanju s poključsko enoto JLA, se je na pobočju Viševnika, tokrat že drugič, udeležila tudi ekipa kamniških smučarjev — veteranov. Poleg Ivana ŠUNKARJA in Cirila REMSA, ki sta se udeležila že prvega srečanja, sta nastopila še Silvo JERIN in Brane VAVPETIC. Medtem ko je bilo lani tekmovalstvo samo v veleslalomu, so bili letos vključeni v spored tudi teki. Tekmovalci so nastopili v štirih starostnih kategorijah. Preko 100 naših nekdanjih tekmovalcev, med katerimi so bili tudi znani tekmovalci Mulej, Stefe, Lukanca, Rogelj, Zidar, Slibar, Psoček, Hlebanja, Zupančičeva, Rekarjeva itd., ki so vrsto let uspešno zastopali našo državo na mnogih tekmovalstvih širom po svetu, se je zopet podalo v smučine. Nič manj zagrizeno in borbeno se niso borili kot pred leti.

Leta jih še prav nič ne ovirajo, saj bi posebno najboljši premagal še marsikaterega mlajšega tekmovalca.

V tej elitni konkurenci so se odlično uveljavili tudi kamniški smučarji. Posebno tekači so dosegli presenetljive uspehe.

V najmlajši starostni kategoriji tekačev je Brane Vavpetič dosegel drugo mesto.

V drugi starostni kategoriji tekačev je bil Silvo Jerin 5., Ivan Sunkar pa 6.

Med alpskimi tekmovalci je nastopil le Ciril Rems, ki je v svoji kategoriji dosegel 14. mesto.

Tako so tudi naši najstarejši tekmovalci uspešno zastopali kamniške barve in skupaj z lepimi uspehi naših mladincev ponovno potrdili visoko mesto kamniškega smučanja tudi v republiškem merilu. Našim veteranom za nastop iskrene čestitke in še veliko podobnih uspehov na belih poljanah.

—sm—

Kamniški smučarji za kategorizacijo

Kamniška mladina Sunkar Bojan in Zabavnik Janez sta se udeležila veleslalomu na Ravnah. Proga, dolga 1600 metrov, je bila dokaj zahtevna. Zmagal je državni mladinski prvak Bernik, naš Sunkar Bojan pa je zasedel odlično 3. mesto, in si tako še popravil kvalitetni tekmovalni razred v veleslalomu. Zabavnik pa je bil diskvalificiran.

Pionirji naše alpske šole smučanja so se udeležili tekmovalstva v veleslalomu za BIJEV memorial, ki ga je na Veliki planini organiziral smučarski klub Novinar iz Ljubljane. Nastopilo je preko 250 pionirjev iz cele Slove-

nije. Med mlajšimi pionirji sta zmagala tekmovalca Branika iz Maribora Papenko in Senčar s časom 31.7. Naš najboljši tekmovalce je bil tudi tokrat Keržič Mitja, ki je s časom 42,2 zasedel 16. mesto med 89 tekmovalci. Ostali naši smučarji so se plasirali takole:

19. ROSTAN Tomo 44,8
21. WAHL Miloš 46,2
31. RAISNER Matjaž 51,5
48. PODGORNİK Janko 63,2
57. CVERLE Mirko 73,9

V konkurenci 56 starejših pionirjev je zmagal ROZNIK iz Medvoda s časom 46,0. Lavtizar Branko je bil 23. s časom 58,0, Kregar Marjan pa 26. z 61,0 sekunde.

—sm—

»Stol« s čimboljšo ekipo

V soboto, 22. marca, so se šahisti industrije pohištva Stol pomerili za prvenstvo tovarne, kar pa je obenem pomenilo tudi izbor za reprezentanco podjetja. Ta bo namreč morala letos braniti prvo mesto, ki so ga osvojili na lanskem občinskem tekmovalstvu.

Po izenačeni borbi s Trebušakom v prvi polovici tur-

nirja je v finišu Karnar prepričljivo premagal vse nasprotnike in s precejšnjo prednostjo točk osvojil prvo mesto.

Vrstni red:

1. Karnar 17 točk
2. Trebušak 13,5
3. Bergant 12
4. Kotnik 11
5. Krivorotov 6 itd.

T. T.

Pomenek pod Veliko Planino

Planinci se dobro razumejo med seboj, četudi smo se šele spoznali. Pod žičnico je hitro stekel pogovor in obljubil sem, da bom o njem nekaj napisal.

Prvi strah, da bodo žičnice pokvarile naravo in planincem zagrenile njihove ture, se je pokazal za neutemeljen. Odkar imamo npr. na Veliko Planino žičnico, so postali dostopi nanjo po markiranih poteh mnogo bolj mirni in prijetni. Po katerikoli poti greš na planino: ali s Kopsišk čez Dol ali mimo Sv. Primoža čez Pasje peči ali pa od Jurčka mimo Kranjskega raka, boš hodil po neomadeževani naravi in boš le redkokdaj koga srečal. Malo je namreč tistih, ki jih me premami žičnica in ki imajo hojo navzgor za del svojega telesnega in duševnega utrjevanja. Ni namreč igrača in precej samopremagovanja je treba, da premagáš s svojimi močmi najbolj napornih prvih tisoč metrov višine, ko ti skoraj pred očmi binglja zapeljiva gondola. Blagor mu, ki to še zmore in ki ima za to čas.

Če teh pogojev nimaš, se ti dandanes ni treba odpovedati planinam, saj te popeljejo v njihovo sredo žičnice. Ne znam opisati občutkov, ki jih doživljajo starejši ljudje, ki ne zmorejo več težkih tur ali, ki sploh niso nikdar hodili v gore, ob razgledu po izstopu iz gondole. Globoko sem prepričan, da je marsikomu izmed njih žal, da niso v mlajših letih kdaj stopili tja gor.

Za te turiste pogrešam na koncu žičnic eno, dve, tri do štiri ure hoda po urejenih poteh. Ne mislim pri tem, da naj bodo urejene tako kakor na Rožniku, biti pa bi morale varne in nekako tako široke kakor tovarne poti (mulatiere). Ne bi smele biti prestrme, da bi jih lahko premagoval tudi turist, ki ima kake

težave pri hoji, in toliko varne, da bi po njej lahko hodili tudi otroci. Velika planina ima za take namene edinstveno lego, saj je danes komaj dobro uro oddaljena od Ljubljane. Njen relief omogoča razmeroma lahko trasiranje in ceneno nadelavo takih poti, ne da bi s kakimi useki ali prekopavanji pokvarili naravni izgled. Mreža takih poti bi prav gotovo pritegnila mnoge turiste, ki bi ob lepem vremenu lahko užili kratko sončno planinsko turo namesto popoldanskega sprehoda po mestu.

Podobne poti smo videli na planinskem izletu po Češkoslovaški. Po takih poteh smo hodili v Krkonoših mimo izvira Labe in ob poljski meji; v Tatrah je preko 400 km takih poti. Na njih smo dohitevali ali srečevali nepričakovano mnogo starejših turistov in otrok, ki jim take položne in dobre poti omogočajo ture po višinah okoli 1500 m. Ob poteh so opozorila glede varstva narave ter okusno in v stilu izdelani smerokazi. Urejenost planinskih objektov učinkuje tam menda tako vzgojno, da po vsej poti nismo videli nikarkršnih odpadkov, konzerv in podobne navlake.

Tako mrežo dobro urejenih poti bi morda kazalo narediti tudi na Veliki planini. To bi bil prav gotovo resen poseg v naravo, ki bi ga bilo treba prej dobro proučiti, da se ne bi z njim kakorkoli pokvaril izgled planine. Prepričan pa sem, da bi bil marsikdo od srca hvaležen tistemu, ki bi znal to misel v vseh ozirih zadovoljivo urediti.

Ne želim se spuščati v finančno stran te zamisli, ki pa menda ne more biti nerešljiva, bi pa prav gotovo dvignila turistični promet v mesecih, ko na planini ni snega.

dr. A. Vadnal

Udeleženci pionirskega šahovskega tekmovanja v Kamniku

Šahovsko tekmovanje pionirjev

Kakor vsako leto bodo tudi letos v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger pionirji tekmovali za šahovsko prvenstvo Slovenije, ki bo junija v Ljubljani.

Kratek razpis je povabil pionirje vse Slovenije na borbo v šahovski areni. Odziv je bil velik. Seveda tudi pionirji naših šol niso molčali.

Preko cele zime so po naših šolah v pouka prostih urah mladi šahisti premikali šahovske figurice in po učilnicah je odmeval šah — mat ali pa tudi tihi remi.

Štirje najboljši vsake skupine med mlajšimi in starejšimi pionirji ter pionirkami so se udeležili občinskega šahovskega tekmovanja, ki je bilo dne 10. aprila 1969 v mali dvorani Doma v Kamniku.

Dolge štiri ure je trajala odločilna borba med ekipami. Nihče ni hotel odnehati, dokler ni odločil končni mat.

Lep nagovor predsednice občinske zveze prijateljev mladine je zopet pobratil zmagovalce in premagance.

Štiri zmagovalne ekipe so prejele šahovnice za priznanje, njihovim pionirskim odredom pa bodo podeljene diplome.

Veselo razpoloženje je še podprla dobra malica.

Zmagovalcem čestitamo tudi mi, pohvalo pa Zvezi prijateljev mladine, ki je pripravila in skrbelo za celotni potek prireditve.

Končni vrstni red:

Mlajše pionirji:

1. mesto — osnovna šola pri Zavodu za usposabljanje invalidne mladine 12,5 točk; 2. mesto — osnovna šola

Fran Albreht 10 točk; 3. mesto — osnovna šola Tomo Brejc 8 točk; 4. mesto osnovna šola Špitalič 5 točk; 5. mesto — osnovna šola Moste 4,5 točk.

Starejši pionirji:

1. mesto — osnovna šola pri Zavodu za usposabljanje invalidne mladine 8,5 točk; 2. mesto — osnovna šola Tomo Brejc 5,5 točk; 3. mesto osnovna šola Fran Albreht 5 točk; 4. mesto — osnovna šola Moste 5 točk.

Mlajše pionirke:

1. mesto — osnovna šola Špitalič 6,5 točk; 2. mesto — osnovna šola Fran Albreht 5,5 točk; 3. mesto — osnovna šola Moste 0 točk.

Starejše pionirke:

1. mesto — osnovna šola Moste 6 točk; 2. mesto — osnovna šola Tomo Brejc 2 točki.

Kako se je sprožil plaz v Tunjicah?

K naši kratki vesti o zemljskem plazju v Tunjicah nam je Matevž Vrhovnik iz Tunjic poslal zanimivo poročilo, iz katerega vidimo, da se je zemlja premikala že dalj časa, dokler ni prišlo do katastrofe, ki je povzročila veliko škodo. Kot najbližnji sosed je imel Matevž Vrhovnik pač priložnost opazovati, kako se je zemlja začela premikati in kako se je pod težo snežne odeje in zemljišča sprožil plaz.

Tole nam Matevž Vrhovnik pove o zemljskem vdoru in o prejšnjih premikanjih zemlje, za katera žal javnost ni dosti vedela:

Plaz se je dejansko začel prav v sredini plantažnega nasada. Ze nekaj let nazaj zaradi premika teras v tem delu ni bilo mogoče nemoteno spravljati sena, vendar ni kazalo, da je to pravzaprav šele začetek. V pozni jeseni, proti koncu novembra, se je pa na tistem delu, kjer je tudi sedaj najgloblje ugreznjeno, začelo neudržno trgati in polzeti navzdol, tako da se je cesta, ki pelje proti Komendi, še preden je zapadel sneg,

ugreznila za več kot šestdeset centimetrov globoko. Istočasno je spodneslo tudi del ograje z vrati vred. Premikanje zemljskih gnot se je nadaljevalo v višino in širino po sadovnjaku, ki leži med spodnjo in zgornjo cesto, vendar zgornji del ni toliko poškodovan, da bi bil prehod povsem onemogočen. Ko je zapadlo toliko snega, da ga je bilo treba orati, so s plugom preorali po spodnji cesti do plazju, nato po obronku gozda, ki obdaja sadovnjak, naredili gaz do zgornje ceste in po tej do križišča.

Kaj se je potem dogajalo pod snegom, smo videli okoli 20. februarja, ko je nenadoma vidno začelo drseti po celi dolžini. Slo je s takšno silo, da je bilo vsako uro opaziti spremembe. Odnoslo je še zgornjo cesto, nad njo pa je nastala votlina, ki sega prav do temeljev hiše »pri Žerjavu«. Razmajalo je tudi temelje, da so se pokazale nove razpoke v nekaterih stenah, vendar je upati, da se stanje ne bo poslabšalo.

Komunalno podjetje je po posredovanju občinske skupščine takoj začelo graditi cestnišče proti Vinjemu vrhu. V laporno dno so vgradili solidno betonsko oporo in s tem zaustavili nadaljne premike tal pod ogroženo hišo, vendar bo treba še veliko truda predno bo škoda popravljena. Vozna cesta proti Vinjemu vrhu je že odprta in vaščani niso več odrezani od prometa. Za pospešeno graditev tega cestnega odseka gre komunalnemu podjetju priznanje.

Ko se plaz ustali, bodo popravili tudi spodnjo vozno cesto in tako vzpostavili zvezo proti Komendi.

Kamniška kronika

MAREC 1969

POROKE:

Zdove Stanko iz Zg. Stranj, star 22 let in
Skomnik Marija iz Zg. Stranj, stara 17 let.

SMRTI:

Baloh Marija iz Špitaliča, kmetovalka, stara 62 let;
Bravhar Ivana iz Suhadol, prevzítkarica, stara 82 let;
Koželj Jožef iz Stahovice, osebni upokojenec, star 74 let;
Koželj Marija iz Šmarce, gospodinja, stara 80 let;
Levec Marijana iz Mlake, osebna upokojenka, stara 69 let;

Lukan Janez iz Sp. Stranj, osebni upokojenec, star 69 let;

Osolin Antonija iz Sp. Stranj, gospodinja, stara 79 let;

Povšnar Anton iz Gore, delavec, star 33 let;

Rak Anton iz Brezij, osebni upokojenec, star 65 let;

Rak Terezija iz Briš, prevzítkarica, stara 89 let;

Slatinšek Jožefa iz Mekinj, osebna upokojenka, stara 65 let;

Sluga Peter iz Podgórja, prevzítkar, star 74 let;

Zavbi Agata iz Raven, prevzítkarica, star 77 let;

Zurga Franc iz Kamnika, upokojenec, star 83 let.

KAMNIŠKI OBČAN — glasilo SZDL občine Kamnik. — Urejuje uredniški odbor. — Glavni urednik France Svetelj. — Izhaja enkrat mesečno — Uredništvo in uprava: Delavska univerza, Kamnik, Kidričeva ulica (Zdravstveni dom). Tiska CP Gošenjski tisk v Kranju